

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-893

8.12.2023

Watercircles Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på torvtak – plutselig?

Sikrede oppdaget at torvtaket på hytta hans hadde delvis løsnet, og at torvstokkene hadde ramlet av. Han krevde dekning for skadene hos foretaket. Foretaket rekvirerte takstmann som konkluderte med at skadene hadde skjedd over tid. På bakgrunn av skaderapporten avslo foretaket kravet da det mente at det ikke var dokumentert at skadene hadde oppstått plutselig i henhold til vilkårene. Sikrede mente på sin side at skadene hadde oppstått plutselig. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert at skadene oppsto plutselig.

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmålet om skade på torvtak er dekningsmessig under sikredes bygningsforsikring for fritidsbolig.

Av vilkårene fremgår det at bygningsforsikringen dekker:

A.1.6 Andre skader

Forsikringen gjelder også for

1 annen skade enn nevnt i punktene A.1.1 til A.1.5 som inntreffer plutselig.

Unntatt er skade:

(...)

c som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger i grunnen eller bygget, jordtrykk, frost, tele, materialfeil, rust, korrosjon annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon, uriktig montering, håndverkerfeil.

Sikrede meldte om skade på sitt torvtak til Watercircles Forsikring (heretter foretaket) den 19.5.23. Sikrede skrev følgende:

Torvtaket på hytta mi har delvis løsnet, torvstikkene har ramlet av og torvtaket har løsnet fra mønet, men henger på taket enda.

I lys av skademeldingen rekvirerte foretaket en takstmann for å besiktige skaden den 30.5.23. Fra skaderapporten hitsettes:

Skadedato: 20.05.2023 Nøyaktig skadedato ikke kjent, skjedd over tid.

(...)

Konklusjon: Presset fra torva (antas sammen med vinterens snømengder) mot torvstokk/torvkroker ved takfot har medført at disse har bøyd seg og/eller knekt. Mesteparten av torvstokken ligger på bakken, en del henger igjen på få innfestingspunkter.

(...)

Skadeårsak: Taket på hytta er anslagsvis 30 gr, i leggeanvisninger for eks. ... står det at avlastningsrammer eller "sikringsnett" bør monteres når takvinkel er fra 30 gr. eller brattere

(andre leverandører anbefaler fra 25 gr). På denne siden av taket ble det ikke registrert rammer eller nett, under torven er det synlig membran.

Foretaket avsto kravet den 7.6.23. I lys av skaderapporten konkluderte foretaket med at skaden ikke hadde oppstått plutselig, og at det uansett var unntak for skader som skyldes svak eller feilaktig konstruksjon, uriktig montering, håndverkerfeil samt utbedring av feilmontering.

Sikrede var uenig i vurderingen og ga ytterligere informasjon om at torvtaket nesten var nytt ettersom det raste for noen år siden. Det ble da lagt nytt etter retningslinjene som forelå ved legging av torvtak. Deretter påklaget sikrede avgjørelsen til foretakets Kunderåd.

Før kunderådet vurderte saken etterspurte foretaket følgende informasjon:

- Dokumentasjon/kontrakt på arbeidet i forbindelse med legging av nytt tak
- Spesifisert faktura for utført arbeid etter legging av nytt tak
- Hvis tilsvarende skade var en forsikringssak, ber vi om at oppgjørsbrev fra tidligere forsikringsselskap oversendes Selskapet

Sikrede hadde ikke mulighet til å ettergi denne informasjonen, utover at den nye leggingen av taket var en reklamasjon mot utbygger som hadde bygget det opprinnelige torvtaket feil. I ettertid sendte sikrede faktura fra utført reparasjon på taket. Videre opplyste sikrede om at reklamasjonen ble utført høsten 2018.

Fagansvarlig hos foretaket ble bedt om å se på saken og kvalitetssikre foretakets vurdering. I tillegg til å slutte seg til foretakets vurdering om at skaden ikke hadde oppstått plutselig, bemerket vedkommende også at kostnadene gjaldt utbedring av selve feilen/mangelen, som ikke dekkes av forsikringen.

Saken ble klagt inn for Finansklagenemnda den 6.8.23, og foretaket innga tilsvar den 29.8.23.

I ettertid informerte sikrede om at det var montert sikringsnett på taket og vedla bilder som viste at det var avlastningsramme på torvtaket.

Foretaket sendte bildene til takstmannen, hvorpå takstmannen uttalte følgende:

(...)

Ja bilder fra ft. bekrefter at det er lagt ut hjelperammer for torva, disse var ikke synlige på befaringen men da lå fortsatt torva på taket. Og til mitt forsvar var det overhengende fare for at torva kunne rase ned så befaring under eller med stige ved takfot var uaktuelt.

Når det gjelder sikringsnett (ref. ft sin påstand) kan jeg ikke se at dette er lagt.

Så min konklusjon blir som i rapporten, hadde hjelperamme og/eller sikringsnett blitt sammenkoblet over mønet (eller for den saks skyld annen form for forankring over mønet) ville ikke skaden ha oppstått. Ref, bilde fra mønet på min befaring er det ingen tegn til at de to sidene er forankret sammen. Her er da all belastning ned på torvstokk i bunn av taket og med ca. 90 kvm. torv+ snø er dette et relativt betydelig press. Det er rett at leggeanvisninger er anbefalinger (ikke direkte krav), men det er alminnelig kjent blant fagfolk som legger torvtak at store flater, og over en viss takvinkel som dette tilfellet må sikres godt. Måking av tak i tillegg (som eier har utført) er nødvendig i områder som dette med tidvis store snømengder. Om det blir utført normalt god forankring over mønet (takflater/torv kobles sammen) og det utføres regelmessig måking om snøforhold tilsier det, skal ikke torvstokk og torv gi etter er min erfaring.

Sikrede har i det vesentlige anført at skaden har skjedd plutselig og at den er dekningsmessig under bygningsforsikringen. Sikrede var på hytta i slutten av april, og to uker etterpå da han kom tilbake var torvstokkholderne knekt og torvstokkene ramlet ned. Om det skjedde litt etter litt i løpet av de to ukene eller om det skjedde plutselig kan ingen svare på da det ikke var noen der i den perioden. Sikrede mener derfor at takstmannen ikke har noen fakta for å begrunne sin mening om at dette har skjedd over tid.

Videre anfører sikrede at det som står i skaderapporten er feil og er basert på antakelser. Det står at taket er fra da hytta var ny i 2015, men det ble byttet høsten 2018. Takstmannen sier at det ikke er montert sikringsnett over mønet, og at dette også er feil. Videre anfører sikrede at torvtaket er bygget i henhold til retningslinjene, og at han jevnlig måker snøen av taket. Avslutningsvis viser sikrede til at det er tre naboer med likende skader som fikk dekket disse hos sine respektive forsikringsforetak.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at ut fra skaderapporten så har skaden utviklet seg over tid. Videre anfører foretaket at sikrede ikke har oppfylt sin bevisbyrde om at skaden er omfattet av forsikringen, herunder at den oppstod plutselig. I forlengelsen av dette anfører foretaket at skaden uansett faller inn under unntaket for skader som skyldes svak eller feilaktig konstruksjon. Konstruksjonsfeilklausuler i bygningsforsikring har i forarbeidene til forsikringsavtaleloven blitt akseptert som objektive farefeltsbegrensninger.

Sekretariatets avgjørelse:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 29.5.17 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold.

Fra sekretariatets vurdering hitsettes:

Sekretariatet vil vise til at du kun har krav på dekning av skader som er omfattet av forsikringsvilkårene. Det er videre sikker praksis at det er sikrede, altså du, som må dokumentere at skaden skyldes slike forhold som foretaket i henhold til vilkårene svarer for, jf. eksempelvis **FinKN 2014-493** og **2021-458**. Derimot er det foretaket som har bevisbyrden hvis det påberoper et unntak fra forsikringsdekningen, jf. **FinKN 2011-259**. Hvis det er uklart hva som har skjedd, går tvilen utover den som har bevisbyrden.

Av de aktuelle vilkårene fremgår at forsikringen dekker "plutselige" skader. Av samme punkt fremgår det at skader som skyldes svak eller feilaktig konstruksjon er unntatt dekning.

Formuleringen "plutselig" tilsier at skaden må oppstå raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag må regnes som "plutselig", mens skader som utvikler seg over lengre tid ikke kan regnes som plutselig, se eksempelvis nemdsavgjørelse **FinKN 2021-853** hvor nemnda uttalte at:

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten", og rettspraksis og langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom en dag eller 12–13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lenger tid, jf. LG-2016-148681 og f.eks. **FinKN 2017-375**, **2019-1006** og **2020-640**.

Ettersom vi ikke besitter bygningsmessig fagkompetanse, må vi i utgangspunktet legge til grunn det som foreligger av fagkyndige skaderapporter ved vår vurdering av skadens årsak og utviklingstid. Vår oppgave blir å vurdere om foretakets standpunkt, ut ifra de foreliggende skriftlige opplysninger, er i samsvar med vilkårene.

Av skaderapporten fremgår det at skaden har skjedd over tid. Dette må forstås dithen at skaden ikke har oppstått i løpet av en dag, herunder plutselig. Du har også selv forklart at det er uklart om skaden skjedde litt etter litt eller plutselig i løpet av de to ukene mellom du var på hytta. Du har ikke innhentet dokumentasjon som imøtegår skaderapporten, og vi minner i den forbindelse om at det er du som må sannsynliggjøre at skaden oppstod plutselig.

Det er heller ikke av betydning at øvrige naboer har fått sine skader dekket av sine forsikringsforetak, ettersom vi må ta utgangspunkt i hva som fremgår av din konkrete forsikringsavtale.

Dette innebærer at vi må legge til grunn den skaderapporten som foretaket har innhentet, og i lys av denne har ikke du dokumentert at skaden har oppstått plutselig slik vilkårene krever. Vi viser i den forbindelse til **FinKN 2017-310** hvor nemnda uttaler at:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, og han har ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at selskapets takstrapport er gal.

Ettersom skaden ikke oppstod plutselig, anser ikke sekretariatet det som nødvendig å ta stilling til om unntakene kommer til anvendelse.

Etter dette finner vi at du ikke kan gis medhold.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for sammenrasing av tak.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon. Sikrede anfører i ettertid at torvkrokene ikke har bøyd seg, men har knekt, og at dette tilsier en øyeblikkelig skade. Nemnda forstår taksten slik at taket raste fordi "torv og snømengder" over tid har presset mot torvstokk/torvkroker slik at disse har bøyd seg og/eller knekt. Selv om selve taket raste plutselig, begynte derfor skadeutviklingen ved gradvis bøyning og til slutt knekking av torvstokk/torvkroker. Sikrede har ikke fremlagt dokumentasjon på at disse bærende elementene plutselig knakk.

Sikrede anfører at dersom foretaket og takstmann mener skaden skyldes feil på håndverkerarbeid, skal dette dekkes under vilkårpunktet om håndverkerfeil. Denne anførselen må meldes til foretaket før nemnda kan ta stilling til den.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).